

ISKOLÁNK ÉLETÉBŐL

A Föld Napja az iskolában

„Oh természet, oh dicső természet!
Mely nyelv merne versenyezni véled?
Mily nagy vagy te? mentül inkább
hallgatsz

Annál többet, annál szebbet mondasz
(Petőfi Sándor: A Tisza)

Ezzel az idézettel indítottuk a föld Napján, április 22-én rendezett környezetvédelmi versenyünk második részét - az első rész egy 13+1-es TOTÓ volt - iskolánk 5-8. osztályosainak részvételével. Az idézet nemcsak a vetélkedőre való ráhangolódást segítette elő, hanem a verseny első feladata is volt. A költő nevét és a vers címét kellett a gyerekeknek kitalálni.

A tavaszi szünet ellenére szép számmal - 11 ötödikes és 30 fő 6-8. osztályos vett részt a vetélkedőn.

A verseny anyagának összeállításában a következő célok vezéreltek bennünket:

1. Milyen élőlényeket ismernek legközelebbi és távolabbi környezetükben?
 2. Ismerik-e az élőlények veszélyeztetettségének és kipusztulásának okait?
 3. Mit kell és mit tudnak mint gyerekek tenni szűkebb környezetükben az élőlények és élettelen környezeti tényezők (levegő, víz, talaj) védelme érdekében?
 4. Új ismeretek megszerzésével természetszeretetre nevelni és környezetvédelemre buzdítani.
- A vetélkedő előzményeként figyelmükbe ajánlottuk a Tárnokhír környezetvédelmi témájú cikkei, valamint a tananyag erre vonatkozó részét.

A legkisebbeknek - az ötödikeseknek - beugróként a virágoskert tavasszal pompázó növényeit kellett elsőként felismerni élő növények bemutatása alapján (nácisz, szilva, illetve babarózsa, aranyvessző, jácint, viola), majd diakepekről környékünk vadvirágait (ibolya, pitypang, búzavirág, szarkaláb, pipacs, kankalin, mezei katáng stb.). Mivel eddigi tanulmányainkban védett növényekről nem volt szó, ezért a velük kapcsolatos kérdések nem szerepelnek. A villámkérdések után egy képzeletbeli erdei kirándulásra hívtuk meg őket: részt vettek egy történet szereplőinek kalandjaiban, élményeiben. Szinte játszva oldották meg a problémákat, fejtették meg a titkokat, felhasználva eddigi ismereteiket. A 11 versenyző eredménye között csak nagyon kis eltérés volt. Az első 45, az utolsó 31 pontot ért el.

Íme az első három helyen végzettek névsora:

- I. Csáklán Ildikó 5. a. oszt. 45 pont
- II. Gréczi Gabriella 5. a. oszt. 44 pont
- Gyimesi Szilvia 5. a. oszt. 44 pont
- III. Ór Andrea 5. a. oszt. 41 pont
- Szente Krisztina 5. a. oszt. 41 pont

A 6-8. osztályosok vetélkedőjén komplex természettudományi kérdések (biológia, földrajz, kémia) szerepeltek, össze- kapcsolva nagy költőink (Petőfi Sándor, Arany János) verseinek ismeretével.

Beugróként - akárcsak az ötödikeseknek - Tárnokon található vadvirágokat kellett felismerniük élő példányok, valamint diakepek alapján, kiemelve a védetteket. (Tavaszi hérics, törpemandula, törpe nőszirm, nagyzerjófű, árvalányhaj, borzas vértő.) Ezt követően az ország más tájain élő védett növényeket kellett megnevezniük pl. bánáti bazsarózsa, genyőte illetve királyné gyertyája. Nem maradtak ki kérdéseink közül a védett állatok sem, pl. gólya, gyurgyalag, fülemüle, vakondok. Az ezekkel kapcsolatos feladatokat egy-egy filmrészlet lejátszása illetve egy-egy versrészlet elhangzása után kellett megoldaniuk. (Petőfi Sándor: A gólya, Arany János: A fülemüle). A madarakkal kapcsolatban felidéztek néhány kérdéssel, községünk ornitológusának, Radetzky Dezsőnek emléket is. Ellátogattunk egy- egy filmrészlet segítségével a Bükki és a Kiskunsági Nemzeti Parkba. Ennek kapcsán megismerték tanulóink a hazai orchideát - kosborok - egyes fajait (vitézkosbor, agárkosbor, pókbangó) valamint a mész- és szénégetés folyamatát. Bemutattuk a Bükk hegység erdőinek pusztulását és ezzel eljutottunk az élettelen környezet szennyeződésének világméretű problémáihoz pl. savas eső. Tanulóink zöme jól látja az erdőpusztulás káros következményeit az egész élővilágra és így az emberre is. Egyes tanulók viszont az anyagi haszon elve alapján gondolkodnak: szerintük az erdőpusztulás, következménye: a turistaszállók csődbe menének! Vetélkedőnket egy David Attenborough által készített film részletével fejeztük be: milyen hatást gyakorol az ember a természetre. A filmet gondolatébresztőnek szántuk. Mit kell és lehet tenni minden gyereknek, felnőttnek a szűkebb környezetében - otthon és a községünkben - a természeti értékek, az élettelen környezet megóvása, további pusztulásainak, romlásainak megakadályozása érdekében? Jól látták a napi problémákat (az ivóvízzel való takarékoskodás, szemétkézelés, az egészségre ártalmas anyagok égetése). A versenyzők nemcsak tudják, hogy mit kell tenni ellenük, hanem ismerve őket, így is

cselekszenek!

A legeredményesebben végzett tanulóink a következők:

- I. Lizicska Márta 7. b. oszt. 56 pont

(ő lett a Hermann Ottó Országos Biológia verseny Pilisvörösváron április 25-én rendezett megyei döntőjének 3. helyezettje is)

- II. Papp Melitta 7. b. oszt. 45 pont

- III. Juhász Katalin 7. b. oszt. 44 pont

- Nogula Tamás 8. a. oszt. 44 pont

Vetélkedőnk része volt egy környezetvédelmi plakátverseny is.

Ennek eredményei: I. Farkas Gusztáv 8. c.

- II. Miks Ferenc 8. b.

- III. Berkecz Liliána 6. b.

Köszönetet mondok a vetélkedő szervezésében és lebonyolításában nyújtott segítségért Pintér Lászlónénak, Major Gábornak, Megyeriné Leszkovszki Katalinnak. Utóbbi munkatársamtól származik a verseny ötlete is.

Tanulóink élvezték ajátékat, hasznosan töltötték el ezt a délelőttöt. Ennek bizonyítására ismertetjük Dürr László 6. a. osztályos tanuló egyik kérdésünkre adott választát.

„Véleménye szerint a természetet, a környezetet kell védenünk. Az állatokat, növényeket, egyszóval a Földet. A Földet, melyen mi élünk és mi szennyezzük a talajt, a levegőt, a vizeket, irtjuk az erdőket, az állatokat pl. különböző erőművek katasztrófái miatt területek néptelenednek el, evvel gondolok a csernobili katasztrófára 1986-ban, ezen kívül erőmű épül hazánkban Nagymaroson, mely terjeszkedésével kiirtotta az ott csendesen élő fákat, ezzel elvettük az élőhelyüket, otthonukat. Vagy gondoljunk bele abba, hogy szennyezzük légkörünket, ami az ózonréteg vékonyodásával veszélyezteti a Földet. Az én feladatom, hogy észre vegyem azokat, akik pusztítják az állatokat.”

Mintha egy újságcikk részlete lenne!

Dr. Gergely Istvánné

